

Polku talvien pelastamiseen

VAIKUTA POLITIIKKAAN
Jotta talvet voidaan pelastaa, koko yhteiskuntaa täytyy muuttaa. Käytä äänioikeuttasi ja äänestä vain ehdokkaita, jotka pitävät ympäristömme puolta. Kerro, että he menettävät äänesi, elleivät aja riittävän kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa.

OLE ÄÄNESSÄ
Puhu ilmastomuutoksesta ystäville, perheellesi ja työtovereillesi sekä sosiaalisen median verkostoissasi. Ilmastoaktivismia ei ole ilman aktiiveja.

OPISEKELE
Lue ilmastomuutoksesta netistä, kirjoista sekä luotettavista tiedotusvälineistä ja kerro oppimastasi muille.

ELÄ YKSINKERTAISEMMIN
Vähennä kulutustasi, älä osta mitään turhaa, käytä tavaroita uudelleen ja pidempään sekä kierrätä se mitä et enää tarvitse.

SYÖ ILMASTOYSTÄVÄLLISESTI
Syö kasvispainotteisesti ja vältä eläinperäisiä tuotteita, älä heitä ruokaa roskeen ja suosi vastuullisesti tuotettuja elintarvikkeita.

MATKUSTA FIKSUMMIN
Matkusta lähelle, suosi joukkoliikennettä, valitse juna lentämisen sijaan ja jos lennät ole kohteessa kerralla pidempään.

ÄÄNESTÄ LOMPAKOLLASI
Suosi yrityksiä, joiden tuotteet ja toimintatavat ovat ympäristöystävällisiä ja joille ympäristöstä huolehtiminen on etusijalla.

Miika Hast: Tärkein, helpoin ja vaikein keino vaikuttaa

Kirjoittaja on Miikka Hast, POWin lähettiläs ja hallituksen vpj, yrittäjä ja ex-ammattilumilautailija, jota kiinnostaa puuteri ja politiikka.

Ihminen ei ole rationaalinen olen- to. Päätöksiä ei tehdä aina järjellä vaan tunteella ja usein hetken mie- lijohteesta. Toisinaan kannattaakin luottaa omaan tuntemukseen ja aa- vistukseen, sillä järkisyöt eivät vält- tämättä takaa kestäväää parisuhdetta tai parasta urapolkua. Tunneperäi- sen päätöksenteon ei kuitenkaan toivoisi valuvan yhteisistä asioista päättämiseen, koska se estää meitä ratkomasta elintärkeitä ongelmia. Polarisoituva politiikka kaipaa lisää rationaalisuutta ja tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Juuri ilmestyneen IPCC:n kuuden- nen raportin mukaan meillä on vielä toivoa estää kriisin kääntyminen ka- tastrofiksi koko pallolle. Jos politiikka olisi perustunut tutkittuun tietoon, ihmisen aiheuttama ilmastomuutos ei olisi ehkä koskaan edennyt kriisiksi asti. Mutta nyt tarvitsemme ennen näkemättömän laajoja ja nopeita toimia kaikilla sektoreilla elämän turvaamiseksi. Toivoa kuitenkin on, sillä raportin mukaan keinot, tekno- logia ja pääoma ovat olemassa. Meiltä puuttuu enää päättäjien tahto. Tässä kyse ei siis ole peruspolitiikasta, jossa väännetään ideologisista eroista tai talouspolitiikan kiemuroista, vaan elämän turvaamisesta tällä pallolla!

Tieteellisen tiedon valossa tuntuisi rationaaliselta ja järkeenkäyvältä, että ihmiset nousisivat joukoin barrikaa- deille, mutta valtaosa vain paheksuu

nuoria, liikenteen tukkimista ja hak- kuiden tökkimistä, jotka jarruttavat päivän askareita ja metsien myyntiä pahvilaatikoiksi.

Sanotaan, että demokratiassa poli- tiikka heijastelee yhteiskunnan tilaa. Jokin tuntuu kuitenkin mättävän, kun valtaosa suomalaisista toivoo enemmän tekoja ilmastokriisin hil- litsemiseksi ja luonnon monimuotoi- suuden säilyttämiseksi, mutta silti toimet jäävät jatkuvasti vajaiksi. Niitä jarrutetaan poliittisesti talouden ni- missä ja äänestäjien menettämisen pelossa. Mutta jos 80% kansasta tah- too toimia ja talous vaatii vihreää siirtymää, niin eikö poliitikon tulisi silloin pelätä äänestäjien pakoa, jos ne jäävät tekemättä?

Vai onko vika sittenkin meissä äänestäjissä, jotka eivät osaa vaatia ja tukea haluamaamme politiikkaa? Tai olemmeko vain valmiita tinki- mään tulevaisuudesta nykyisyyden nimissä, joka tuntuu tutummalta ja mukavammalta?

Omia tapoja on suhteellisen help- po muuttaa ja vähentää päästöjä. Yhteisistä asioista päättäminen ja kompromissien väantäminen on vai- keaa. Meidän täytyy vaatia päättäjiltä parempaa: elinkelpoista tulevaisuut- ta ja lumisia talvia olemalla äänessä. Puolustetaan tieteellistä tietoa ja ei hyväksytä disinformaatiota, oli sit- ten kyse median klikkiotsikoista, some-huutamisesta tai politiikkojen pelolla ratsastamisesta. Ollaan vähän kriittisempiä ja uskotaan parempaan tulevaisuuteen, joka on vielä saavu- tettavissa. Äänestetään pian kaikkien meidän ja luonnon puolesta.

Äkäslompololainen Keijo Taskinen on riistabiologi, joka kirjoittaa, valokuvaa ja pyrkii katselemaan maailmaa eläinten, toislaisten ystäviemme, silmin. Hetkiä Keijon matkassa -sarja ilmestyy kevään jokaisessa Kuukke- lissa.

Kohti kiimaviikkoja

Oi elämän kevätlatvi! Kevätpäiväntasa- us on ohitettu, valo voittaa ja hormonit hyrräävät! Rakastuneet korpit kie- p- sahtelevat selkäentoa erämaiden yllä lemменloitsuja luritellen. Kynsistään kytkeytyneet kotkaparit tanssivat alas taivaalta. On lisääntymistarinoiden aika.

Tapautuipa kerran, kun olin alle kouluikäinen. Isä pa- lasi hiihtämästä ja kutsui luokseen. Karisti rukkasestaan jotain kämmenelleni. Pientä, viiksekästä, kimittävää. ”Muut piirittivät reppanaa, toin turvaan”, isä tokaisi ja ojensi kätensä. Päästäinen vaihtoi omistajaa, puraisi isää sormeen, kipitti kiroilun ja naurun säestyksellä vapauteen.

Isä taisi keskeyttää pitkäkuonojen lemменleikit. Metsäpäästäisnaaraat elävät kiihkeästi: syke on 1 300 ja parin tunnin kiima kuluu kimppakivan merkeissä! Kun pikkiriikkiset, 0,4 grammaa painavat, poikaset syntyvät, ei niiden isästä ota selvää erkkikään – paitsi jos on dna-tutkija. Yhdessä poikueessa voi olla kuuden isän jälkeläisiä!

Linturetkellä, stoppi Pakasaivolla. Lähteiköltä kuuluu kurnutusta parkkipaikalle asti, sinne siis. Tupsahdan kes- kelle sammakoiden soidinta: koiraat kurnuttavat kilpaa; kutsuvat unelmiensa lyyliä. Ja kun kiihkeä rakastaja saa valitustaan kiinni, niin ote pitää: koiras ei päästä irti, vaikka sen partneri uuvahtaisi ikiuneen. Kurnuttajien liittoa ei kuolemakaan erota...

Istun suon reunassa tovin jos toisen rakkaudenluk- k- ojen vahtina. Taivaanvuohi mäkättää ja kulorastas huiluttelee.

Toukokuussa Ylläksen yöelämä on kiihkeimmillään. Estradi on metsäjäniesten! Ujot ja varovaiset ristiturvat hullaantuvat. Urokset kokoontuvat ryhmiin nahistele- maan ja potkunyrkkeilemään. Ja naaraat; ne paistattele- vat uljaiden uroiden huomion keskipisteenä, juoksevat kiusoitellen karkuun, kunnes mieluisin pitkäkorvamies tarraa hampailla niskasta kiinni ja ottaa omakseen. Sitten on seuraavalla kavaljeerilla mahdollisuutensa... Mutta kiima on lyhyt; kuninkaallista elämää kestää vain puoli päivää, sen jälkeen urhot siirtyvät piirtämään uutta töpöhäntäprinssessaa.

Soitimella olevat vanhat ukkometsot ovat todellisia machoja. Rinta rottingilla kukot käyvät toistensa kimp- puun; nokkivat ja iskevät vahvoilla siipipangoillaan. Oma lukunsa ovat ns. hullut metsot – doupattujen häiriköiden testosteronipitoisuudet ovat viisinkertaiset normaaleihin homenokkiin verrattuna. Mieshormonia tihkuvat kukot voivat hyökätä jopa latukoneiden kimppuun!

- Ja ihmisten. Vinkkejä riitapukarin kohtaamiseen:
1. Jos kukkometso lähestyy sinua pörröisenä, siipiä laahaten ja pyrstö viuhkana, niin poistu paikalta.
  2. Jos joudut kasvokkain ukon kanssa, joka levittää siipensä ja muuttuu ”haukkamaiseksi”, niin olet vaarassa. Kohta lävähtää! Älä käännä selin. Käytä reppua kilpenä. Varo myös nokkaa (yksi hyväkäs yllätti kerran: puntti repei ja pohkeeseeni tuli haava)!
  3. Kukko ei luovuta tai peräänny.
  4. Poistu sen alueelta heti kun mahdollista. Usein 20 metriä riittää.

P.S. Useimmilla lajeilla koiraat koettavat kiittää valloi- tuksesta toiseen – spermaa ei tarvitse säännöstellä. Sen sijaa munasoluja ei ole tuhlettavaksi asti. Niinpä lopul- lisen valinnan tekevät usein naaraat. Eivätkä kaikki ole machojen perään: nörttinuorukaistakin voi onnistaa!

Kirjailija ja toimittaja Kari Kaulanen on syn- tyjään Äkäslompolosta. Hänen käsialaansa ovat muun muassa Kuuramäki-trilogia ja Riemuliit- erin historiikki. Kaulanen on myös yksi Kuukkelin aikaisemmista omistajista ja päätoimittajista. Mie ja matkailu -sarja ilmestyy jokaisessa kevään Kuukkelissa.

Puurotansit ja Myllyhihto

Tässä vaiheessa minun häätyy muistuttaa, että melkein kaikki minun tähän saakka kirjottama perustuu minun omiin muis- tikuvhiin, jotka ei aina piä yhtä tottuuven kansa.

Ei niin, etteikö kaikki minun kertomat asiat olis tapahtunheet, keksiny mie en ole mithään. Ajan- kohat saattavat kuitenkin joskus vähä heittää, ko ei niitä kukhaan muukhaan meinaa muistaa.

Ajankohtihin liittyen mie tun- nustan samhaan liithoon yhen vuosilukuvirheen, jonka mie olen tehny jo kahesti ja vielä aika isosti.

Vuona 2002 julkastussa Vel- ho-trilogiasta kertovassa kirjas-

sa Ajan ringi ja viimi kevväinä julkastussa Riemuliiterin histo- riikissa mie olen väittäny, että Äkäsmylly entisöithiin talvela 1975–1976. Viimi viikola tällä palstala olheessa Äkäsmylly-ju- tussa on oikea tieto, eli entisöinti tapahtu 1976–1977.

Mulla on tuon työmaan vaih- heista dokumenttiaki. Mie ostin kesälä 1976 kaitavilmikameran. Muutamanna päivänä mie otin sen matkhaan työmaale.

Lisäksi mie kuvasin seuraavan- na kesänä, ko Uuttu-Kalle alotteli Äkäsmyllylä Velhon urraansa an- tamalla saksalaisryhmäle lapin- kastheita.

Valitettavasti mie en muistanu

koko vilmiä, ko kirjotin nuita mainittuja kirjoja.

Vilmi oottaa tikitoimista, ja jos kaikki mennee niinkö mie olen suunnitellu, se saattaa tulla joskus nähtäväksi muilekki ko mulle.

Mutta palathanpa asihaan.

Ko Äkäsmylly valmistu, syntyy uusi tuote nimeltä Myllyhihto, eli hihtolenkki Äkäslompolosta Äkäsmyllyle ja takasi. Hihtopäivä oli keskiviikko.

Tietenki myllyle tarvithiin mylläriki. Pestin otti hoitaak- sheen Uuttu-Kalle. Tarkotus oli, että myllylä kävijöile näytettäs, miten jauhoja jauhethaan ja kei- tettäs jauhoista puuro.

Äkkiä selvis kuitenkin, että

niissä oloissa puuronkeitto isole hihtajasakile ei niivvain onnistu.

Mutta Kalleltahan ei iteat lop- punheet. Se marsi jauhosäkin kansa Kären ja Irman tykö ja sano, että keittääkö tet puuro ja pitääkö puurotansit.

Niin syntyy melkein 50-vuoti- nen perine sesonkiviikkojen kes- kiviikosista Puurotansista, joitten pääsyliphuun sisälty lautaselinen ohrapuuroa. Jossaki vaiheessa nimi muuttu Myllytansiksi.

Mie olin tuona ensimmäisenä puurotansikevvinä eli 1977 Rie- muliiterillä töissä yli 40 iltana. En kuitenkaan puuronkeitäjännä, ko pääasiassa soittamassa levyjä. Siittä lissää nousuviikola.